

Časopis Prusčo

Nové číslo prináša:

1. odbor budúcnosti – agromechatronik
2. školské a celoslovenské súťaže
3. vlastnú tvorbu.
4. aktivity žiakov a učiteľov.

17 / 1 – 2023

V oblasti mechanizácie pôdohospodárstva bola otvorená cesta pre štúdium moderného odboru agromechatronik. Naša škola úzko spolupracuje so združením AGRION, ktoré sa zaobrá aj servisom najmodernejšej polnohospodárskej techniky a v rámci praktického odborného vzdelávania participuje pri vytváraní odborných učebníc.

Dňa 7.12.2022 sa žiaci Strednej odbornej školy Pruske zúčastnili výstavy Agrosalón, ktorá sa konala v priestoroch Agrokomplexu v Nitre. Hlavným zmyslom podujatia bola prezentácia modernej polnohospodárskej techniky. Na výstave prebiehalo aj množstvo prednášok týkajúcich sa problémov v polnohospodárstve. Akcie sa zúčastnili všetky ročníky odboru agromechatronik. Žiaci sa na výstave zoznamovali taktiež s predajcami techniky, kde si mohli dohodnúť podmienky spolupráce, či už formou vykonávania odborného výcviku v ich firme alebo zamestnania sa po skončení štúdia.

N výstave Agrosalón malo jedno z najvýznamnejších zastúpení združenie Agrion, ktoré združuje viacerých dodávateľov polnohospodárskej techniky, ktorí nám zabezpečili aj voľný vstup na výstavisko.

Žiaci SOŠ Pruské, študijného odboru agromechatronik, absolvovali dňa 15.2.2023 návštěvu TATRY Kopřivnice.

Vozidlá Tatra sú ikonami Československého priemyslu a polnohospodárstva.

Kto by nepoznal legendárnu Tatru 815? V odbore agromechatronik v Pruskom takého žiaka nenajdeme.

Históriu vývoja výroby v tejto legendárnej automobilke mapujú dve prierezové zbierky, ktoré chronologicky popisujú jednotlivé kroky napredovania vyrábaných automobilov.

Jedna je venovaná nákladným automobilom a druhá osobným automobilom.

Návštěva týchto expozícií s odborným výkladom doplneným o 3D vizualizácie, ako aj nahliadnutie do súčasných procesov výroby, je hodnotným prínosom pre žiakov v tomto odbore.

4.5.2023 naši agromechatronici navštívili Technické moto múzeum Nováky, kde mali možnosť na jednom mieste vidieť historické osobné automobily, motocykle, bicykle, traktory, nákladné automobily a dokonca aj vojenskú techniku a modely vozidiel. Učarovala im súkromná zbierka a sami videli, ako rýchlo sa vyvíja pokrok v oblasti automobilovej techniky. Adam IV.A Autor fotografií: Timotej Franko

A opäť agromechatronici na návštěve v TATRE Kopřivnice

Malinovský Valentín 2023

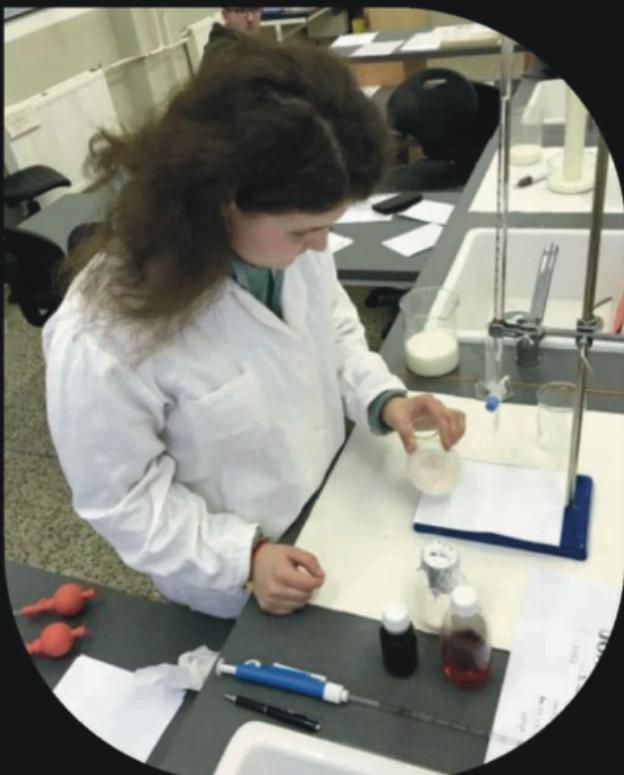
Sviatok svätého Valentína je pravdepodobne odvodený od sviatku Lupercalia slávenom v starovekom Ríme. V predvečer tohto dňa boli do „urny lásky“ chlapci vkladali lístočky s menami dievčat a tej ktoré meno si vytiahol, sa mala stať jeho „miláčikom“ v nasledujúcom roku.

U nás na Slovensku sa každoročne koná medzinárodná súťaž v aranžovaní kvetín – malinovský Valentín. Naša žiačka, Lenka Šebenová, z III.Cv triedy, odbor viazäč - aranžér kvetín, si dňa 8.2.2023 zasútiažila v troch kategóriach: Valentínska romantika z karafiatov, Roztopašná láska a Srdce symbol lásky.

Z 20-tich účastníkov sa v kategórii Roztopašná láska umiestnila na krásnom 3. mieste, k čomu jej srdečne gratulujeme.

Školské kolo súťaže Mladý ekofarmár

Školské kolo súťaže Mladý ekofarmár sa na škole konalo 14.2.2023. Súťaž prebehla podľa pokynov pre 24. ročník súťaže SOM Mladý ekofarmár, ktorá bola zameraná na odbornú problematiku- teoretické vedomosti a praktické zručnosti pri výrobe mlieka a krmovinárstva. Súťažilo päť žiakov. S najvyšším počtom bodov sa na prvom mieste umiestnila Michaela Ferencová z II.Ap.

Druhé miesto obsadil Jakub Liška z 4 Am, ktorí postúpili do celoštátneho kola, ktoré konalo na našej škole v dňoch 9.-11.5.2023. Súťaže sa zúčastnilo rekordný počet 31 žiakov, ktorí boli z dvanásťich stredných odborných škôl z celého Slovenska. Súťaž pozostávala z piatich disciplín: test o mleku, vlastné dojenie, laboratórne skúšky surového kravského mlieka, hodnotenie kvality mlieka a test z rastlinnej výroby a krmovinárstva. Naša žička Michaela Ferencová obsadila krásne tretie miesto.

Poslaním takýchto súťaží je prispieť k vyhľadávaniu talentovaných a nadaných žiakov v polnohospodárstve, vytvárať trvalý vzťah k polnohospodárstvu a k svojmu odboru. V súčasných zložitých podmienkach výroby mlieka a jeho spracovania, ako aj neustáleho tlaku na kvalitu potravín je význam takýchto súťaží viac ako aktuálny. Michaela II. A

Spoznávať krásy našej prírody sme mali možnosť už v januári, kedy sa skupinka z turistického kružku vybraťa na turistiku do Vysokých Tatier. Cesta rýchlikom z Púchova nám ubiehala veľmi rýchlo. Tešíli sme sa, že prezijeme krásne chvíle v tichom prostredí. Šok sme zažili cestou z Popradu do Starého Smokovca. Prekvapil nás veľký počet turistov, čo bolo príčinou, že sme cestovali ako sardinky. Dokonca to „prežili“ aj naše psy, ktoré nám robili spoločnosť počas nášho výletu..

V Starom Smokovci začala naša túra na Hrebienok. Po hodinovom výstupe sme mohli obdivovať l'adovú krásu – Tatranský l'adový dóm. V prvom stane bola z l'adu vytesaná bazilika božieho hrobu a krížová cesta. Slovensko reprezentovali l'adové sochy zvierat žijúcich v Tatrách.

V druhom stane boli l'adové sochy umelcov z rôznych krajín. Vonku boli l'adové sochy na tému „Žena“. Ďalej sme pokračovali k Reinerovej útulni, kde nás očaril betlehem s horským nosičom, ktorého každoročne zhotoví pán Petras. Počas potulkami zasneženou prírodou nás nadchli jedinečné tatranské vodopády. Cesta naspať bola plná zamrznutých nástrah. Po náročnom výkone sme si dopriali sladkú odmenu.

Unavení, ale spokojní sme večer prišli domov. Už teraz sa tešíme na májovú turistiku – výstup na chatu pri Zelenom plese. Adriana Kubíšová , Patrícia Mihálová, Soňa Hricová, Alexandra Hošová, Jakub Zmeko z II.Z a Nina Vráblová I.Z.

Turistický výlet d o Vysokých Tatier

Domov

Domov. Slovo, ktoré poznajú všetci. Pre niektorých je to len jedno obyčajné slovo bez významu, pre druhých zasa iba slovo s jedným významom. No pre mňa to znamená viac, než by si niekto dokázal pomyslieť. Domov totiž nie je len tak nejaké obyčajné slovo. Je to miesto, kde má každý možnosť žiť spoločne so svojimi najbližšími pod jednou strechou. Mnohí o domove rozmyšľajú ako o obyčajnom príbytku, ktorý im umožňuje oddýchnuť si v pohodlných posteliach, osviežiť sa po dlhom dni v kúpeľniach, opráť si špinavé oblečenie a najest' sa dobrého jedla. Avšak, nie každý tento pocit pozná. Ľudia, ktorým sa hovorí bezdomovci, si žijú niekde sami v príbytkoch, ktoré si sami postavili, ale nie so všetkými správnymi podmienkami. Či už žijú v mestách, mestečkách alebo dedinách, problémy majú stále rovnaké. Ich domov im umožňuje chodiť v špinavom oblečení a jest' zvyšky jedla, ktoré kade-tade pohl'adali. Napriek nie úplne všetkým podmienkam, ktoré majú je miesto, na ktorom prebývajú ich domov. Niektorí ľudia s vyšším postavením si o nich môžu pomyslieť, že sú to chudobní občania, ktorým niet pomoci. No to však nemusí byť vždy pravda! Nie vždy to totiž môžu mať bezdomovci ľahké ale ani ľázké. Občas im môže padnúť z neba šťastie. Dobré duše im môžu dať peniaze na jedlo či lieky, môžu im pomôcť nájsť zamestnanie či lepší domov. Počasie im môže pomôcť získať dažďovú vodu. Prostredie, v ktorom žijú, im môže prinášať šťastie i neštastie, ale podstatné je to, že to všetci prežívajú spolu vo svojich domovoch.

I deti z detského domova to môžu mať podobné. Chudobné deti, ktoré nemajú vôbec kam ísť ani z čoho žiť žijú spolu s ďalšími deťmi bez rodín a prístrešku v detskom domove, ktorý im môže dať to, čo potrebujú. Jedlo, posteľ, lieky, hráčky, kamarátov, oblečenie, ale to najhlavnejšie – možnosť, nájsť si vlastný domov. Detský domov im taktiež umožňuje počkať do tej doby, kým si ich ktosi s dobrým srdcom neadoptuje a neprivedie do novej rodiny a nového domova.

A nielen l'udia majú svoje domovy. Zvieratá majú takisto domovy, ktoré sú pre ne dôležité. Medvede môžu žiť v spoločnom brlohu, vtáci v jednom hniezde, veveričky na rovnakom strome, ryby v rovnakých vodách morí, domáce zvieratá u svojich majiteľov... Každý tvor, či už zviera alebo, človek má svoj domov. Niektorí ho majú navždy, iní si ho menia. St'ahujú sa do nových zemí alebo sa na čas vzdialia od svojho súčasného domova a navštívia nový. Či už to bude pári dní tyždňov, či mesiacov, na čas získajú nový domov, no na konci ho samozrejme opustia a prenechajú niekomu inému a vrátia sa do svojho domova. Viacerým to možno ani nenapadne, ale domovy, ktoré si vlastnoručne vytvoríme, nie sú jediné, ktoré máme.

Všetky tvory ako, zvieratá tak, i l'udia, majú ešte jeden obrovský domov, ktorý im doteraz dáva možnosť vytvárať si nové. Zem, naša veľká planéta plná života, je naším dlhodobým domovom, ktorý je pre nás nenahraditeľný. Zvieratá môžu žiť v lesoch, na lúkach, v horách. A l'udia zasa v mestách, dedinách a na poliach. Spoločne môžeme vytvoriť ďalšie nové príbytky pre tých, čo ich potrebujú, vystretovať ovocie a zeleninu, chovať dobytok, ktorý potom poskytneme ďalším občanom a navzájom si môžeme pomáhať.

Ako som už veľakrát spomenula, každý žívý tvor dostal príležitosť vytvoriť si domov, o ktorý sa stará. No našim jediným, spoločným, veľkým domovom je naša Zem, o ktorú sa na oplátku poctivo staráme za to, že máme možnosť tu spoločne žiť, na tejto prekrásnej, modrozelenej planéte. A pokial' niekedy spravíme chybu, ktorou ničíme nás domov, snažíme sa ju zo všetkých sôl napraviť, pretože tento naš veľký domov je pre nás nenahraditeľný a my by sme si ho mali väčiť a staráť sa oň tak ako sa patrí. Triediť odpady, viacej šetriť vodou, menej znečistiť ovzdušie, neplytať potravinami, vytvárať menej nebezpečných baktérií, chrániť zver a nechať prírodu rozvíjať zeleň. Tieto základné pojmy, ako udržať naš domov zdravý a čistý, by sme mali všetci dodržiavať a rešpektovať. Nie každý to vidí ale bez ochrany a starostlivosti by sme neprišli len o domovy, ktoré sme si vytvorili ale zároveň by sme prišli i o ten najväčší, ktorý nám dal možnosť tu žiť. Je to nás jedinečný domov vďaka, ktorému sme získali množstvo príležitostí, ale hlavne sme dostali príležitosť prísť na tento svet, kde si vytvárame ďalšie domovy, o ktoré sa staráme, a v ktorých spoločne prebývame.

Lea

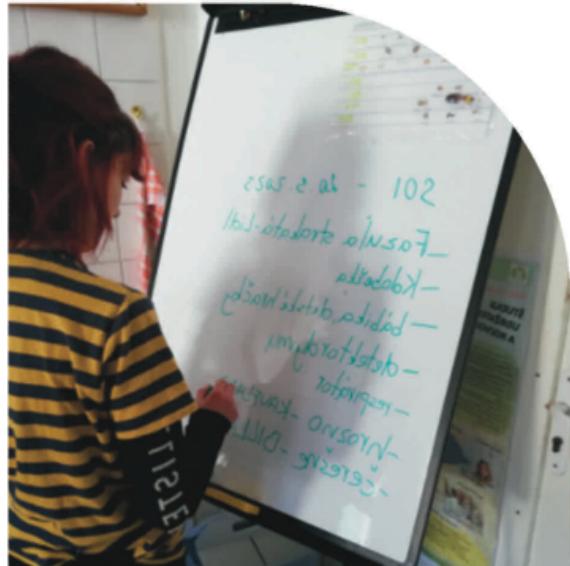
I.Cv

Tento významný deň, 22.apríl je každoročne venovaný Zemi, kedy vykonávame očistu našej veľkej planéty. História Dňa Zeme siaha do roku 1969, bola vytvorená vlajka, ktorá nám tento deň jasne odzrkadľovala. Prvý Deň Zeme bol oslávený v San Franciscu. Cielom vytvorenia tohto sviatku bolo zvýšiť energetickú činnosť, recyklovať odpadky a obnoviťné zdroje energie. Táto akcia mala veľký ohlas práve medzi študentmi, ktorí sa každoročne zapájajú a skrášľujú svoje okolie. Tak ako všetky školy aj študenti zo Strednej odbornej školy v Pruskom si plnili svoju povinnosť a zbierali odpadky a iné nepotrebné veci, ktoré by škodili prírode. Každý sa ujal svojej roly, vzal si do ruky motyku, hrable, fúrik alebo metlu a vrhol sa do práce. Študenti boli pod dohl'adom učiteľa a rozdelení do skupín a na každom rohu školy sa napĺňali vrecia odpadkami, čistilo a upravovalo sa okolie. Po hodinách práce sa na nás s nadšením usmievalo slnko, ktoré si zhora prezrelo našu vykonanú prácu. V piatok 21. apríla sa študenti opäť lúčili so školou, no tentokrát s veľkým nadšením, že mohli pomôcť planéte Zeme. To, že je naša planéta samý odpad, je naša chyba a čím častejšie sa o ňu budeme starat, tým krajšia môže ešte byť. Upratovať a zbierať odpadky v prírode v našom okolí nemusíme robiť len jeden jediný deň. Kedykol'vek môžete vyjsť von do prírody a po skupinkách tam zbierať po iných odpadky. Poviete si možno, že je to nudná práca alebo, že to nemusíte robiť, ked' to nie sú vaše smeti, ale tým, že tam pôjdete, pomôžete svojmu domovu. Od toho tu máme náš Deň Zeme, ktorý nám každoročne pripomína, čo robíme našej planéte a ako sa k nej máme správať. Preto, i ked' to možno pre mnohých nie je zábavné, väžme si toho, že robíme niečo dobré pre svoju jedinú planétu, pre NAŠU ZEM.

Lea I.C

Globálny týždeň peňazí

Text: „Svet je nebezpečným miestom na život, nie kvôli ľudom, ktorí sú zli, ale kvôli ľudom, ktorí s tím nerobia nič.“

„Každý je génias, no ak siidite rybce podľa jej schopnosti šplhať sa po stromoch, prežije celý svoj život vo viero, že je hľap.“
„Feti, kto niktýr neurobil chubu, nikdy nje nové neskusil.“ 6 (Albert Einstein)

„Ak sa usmýjete, zistíte, že život stále stojí za to.“
(Charlie Chaplin)

Koľko toho mladí ľudia skutočne vedia o finančiach?

Peniaze sú častou tému i problémom takmer každého z nás.

Ako dosievame, uvedomujeme si, že financie nie sú len o zarábaní a miňaní, ale vyzadujú aj nejaké vedomosti a určitú strategiu ako i schopnosť s nimi správne hospodáriť.

Naša škola sa aktívne zapája do rozvoja finančnej gramotnosti a v tomto školskom roku 2022/2023 sa v dňoch 20.-26. marca zapojila do medzinárodného projektu Globálny týždeň peňazí. Je to oslava finančnej gramotnosti, ktorá sa výrazne podieľa na vzdelávaní študentov v sfére ekonomickej občianstva. Ako je to v modernom školstve populárne tak i toto vzdelávanie neprebieha len v rámci poučiek. Naši študenti si počas tohto týždňa zahrali finančné hry, ktoré od nich vyžadovali riešenie finančných problémov, ktoré môžu ľahko postihnúť každého z nás. Počas riešenia úloh museli prihliadať i na vonkajšie kritériá, akými sú napríklad rodinná situácia, súčasná ekonomika a možné vedľajšie/nečakané výdavky. Celý projekt sprevádzali i náučné videá a zaujímavé fakty.

Vybrali sme pre vás tie najzaujímavejšie, takže ak ste nemali príležitosť sa ho zúčastniť, môžete si niektoré prečítať priamo pod článkom. V prípade, že vo vás tento článok evokoval hlbší záujem o danú tému, viac informácií a odborný výklad nájdete budú na školskej stránke, alebo na nástenkách zameraných na finančnú gramotnosť v priestoroch školy.

Farma v Delaware denne mulčuje viac ako štyri tony ošúchaných amerických peňazí do kompostu.

Papierovú bankovku môžete ohrievať v mikrovlnnej rúre, aby bola dostatočne hladká pre predajný automat.

Vytvorenie centu teraz stojí viac ako cent. Constance I.7

E

XKURZIA: NÁRODNÝ ŽREBČÍN TOPOLČIANKY

Národný žrebčín Topolčianky bol založený v roku 1921 a svoju jedinečnosť si zachováva tým, že vychováva päť plemien koní, z ktorých Lipican je od decembra 2022 zapísaný do nehmotného dedičstva UNESCO. Ďalšími plemenami sú Arabský kôň-Sagya, Arabský plnokrvník, Slovenský teplokrvník a Hucul.

Naši žiaci z odboru podnikateľ pre rozvoj vidieka a agropodnikanie- kynológia sa 31.5.2023 mali možnosť oboznámiť s historiou chovu koní, chovanými plemenami, vidieť rôzne spôsoby ustajnenia a dostali informácie o výcviku koní.

Medziškolský pretek vo výcviku psov

Stredná odborná škola v Ivanke pri Dunaji zorganizovala medzi -školský pretek vo výcviku psov dňa 23.03.2023 v krásnom prostredí areálu školy. Z našej školy sa ho zúčastnili žiačky Viktória Rosinová so psom A Black Moon Azeria Basoa, Michaela Ďuranová so psom Esto z Mokrade a Magdaléna Čáková so psom Aron pod pedagogickým vedením Ing. Jána Zajaca a Ing. Andrej Babejovej. Súťaž prebiehala podľa skúšobného poriadku SP1 a okrem našej školy a domácej školy sa jej zúčastnili aj žiaci zo SOŠ Nitra, SOŠ Žilina i žiaci z Českej zemádelskej akademie z Humpolca. Vítazom sa stali žiaci zo SOŠ Nitra, ale veľmi dobré výsledky dosiahli aj dievčatá z našej školy. Viktória Rosinová so psom A Black Moon Azeria Basoa v kategórii jednotlivcov skončila na 2. mieste, z možných 100 bodov získala 95. Celkovo naša škola obsadila 2.miesto a všetky žiačky úspešne oficiálne zložili skúšku SP1. Urobili dobré meno našej škole so vzornou reprezentáciou nielen športovými výkonomi, ale aj svojím vystupovaním, kde preukázali, že štúdium kynológie je pre nich aj koničkom.

Skušky SP1 – SP1 je poslušnosť' zo skúšky SVV1, pozostáva z týchto časťí, za každú časť dostane tím (pes a psoved) 10 bodov: 1. privolanie psa (za pochodu k nohe), ovládateľnosť' psa na vôdzke, sadni, l'ahni, vstaň (na vôdzke pri nohe psovoda), odloženie psa za pochodu do polohy v l'ahu, aport voľný, skok vysoký, kladina nízka, štekanie psa (na vôdzke v sede pri nohe), dlhodobé odloženie (30 krokov, čelom k psovi), pokoj psa pri streľbe. Na absolvovanie skúšky musí tým dostať aspoň 70 bodov a pes musí mať minimálne 14 mesiacov.

Z mojej osobnej skúsenosti to bola prvá skúška s mojím prvým psom, nebolo to najlepšie, mal som veľký stres, bolo to nové prostredie, kynológovia z iných škôl... Bolo toho na nás veľ'a a získali sme 74 bodov. Keby ale Felícia neodmietol dva cviky, malí by sme 94 bodov zo 100. Ale nevadí, stáva sa. Som rada, že som sa mohla zúčastniť, bola to dobrá skúsenosť. Nakoniec sa nám to podarilo, keď pri ďalšej skúške sme sa umiestnili na prvom mieste a absolvovaní sme skúšku so stratou 1 boda.

Magdaléna II.Z.

ABECEDA ZDRAVEJ VÝŽIVY

ZDRAVÉ POTRAVINY

Zdravé potraviny nám dodávajú nielen potrebnú energiu, ale podporujú vitalitu, znižujú stres, posilňujú schopnosť mysiť, pozdvihujú dobrú náladu, spomalujú starnutie, pomáhajú nám udržať si zdravie a dobrú kondíciu. Ak si chceme zdravie udržať čo najdlhšie, najjednoduchšie je obmedziť nezdravé jedlá!

Všímajme si zloženie jedál a zameňme:
džúsy a sladené nápoje za vodu s citrónom či nesladený čaj.
sušienky na desiatu za banán či iné ovocie, chipsy napríklad za pečené gaštany či nepražené nesolené orechy. klobásy a slaninu za kvalitnú hydinovú šunku s veľkým podielom mäsa, mastné druhy mäsa za chudšie (králik, hydina, ryby, chudé hovädzie či bravčové mäso).
čokoládu za jogurt s ovocím.

O b m e d z m e
nezdravé kalorické pokrmy a úplne najzdravšie jedzme surové potraviny, ktoré neboli spracované varením, smažením, pečením, parením, či zmrzovaním. Voláme ich živé.

Samo II.A

NAJ Agro dievča, NAJ Agro chlapec

Teší nás, že aj naša škola sa opäť zapojila do súťaže NAJ Agro dievča/chlapiec. Súťaže sa zúčastnilo 48 žiakov z 15 škôl z celého Slovenska, čo je do posiaľ najvyšší dosiahnutý počet z predošlých rokov. Toto podujatie sa uskutočnilo netradične v aule Slovenskej Polnohospodárskej Univerzity v Nitre. Súťažilo sa v dvoch kolách, kde mal každý účastník možnosť povedať niečo zaujímavé o sebe, vzťahu k polnohospodárstvu a svojich reálnych ambíciách a plánoch do budúcnosti. Po vyhodnotení vŕťazov sma sa všetci spoločne presunuli do študentského domova na obed. Kto mal záujem, mal možnosť prehliadky areálu univerzity a oddelenia Biotech. Univerzita bola zaujímavá a hlavne veľmi veľká. Z našej školy, sa žiaľ, nik neumiestnil na prvých 3 vŕťazných miestach, no ako sa hovorí, čo nie je, môže byť a možno že o rok sa podarí aspoň prvé miesto.

Patrícia II.Z

Marec mesiac knihy

Naši žiaci v posledný marcový deň navštívili divadelné predstavenie Traja veteráni v Slovenskom komornom divadle v Martine. Rozprávka o veľkom priateľstve, nemalom šťastí a dlhom nose zaujala žiakov, ktorí sa v interaktívnom predstavení s radosťou zapojili do spolupráce s hercami. Živá kniha sa im veľmi páčila.

Športový deň

11. mája 2023, deň po výstupe na Vŕšatec, sa v škole konal športový deň. V tento deň sa žiaci rozdelili do dvoch skupín, jedna skupina išla upratovať predný areál školy a druhá, na oslavu športového dňa, si vybraла ihrisko, kde si zahrali športové hry. Športové skupinky žiakov, ktoré sa v ten deň vytvorili sa presunuli na ihrisko, kde chalani hrali futbal a dievčatá prehadzovanú. Obe družstvá, pod dohľadom učiteľov, si vytvorili tímy, ktoré sa potom pustili do hier. Zatial' , čo žiaci hrali, upratovacia čata sa realizovala v čistení vstupu pred budovou školy. Po takých dvoch hodinách, kedy ešte ani neskončil futbalový zápas, si upratovači splnili svoju povinnosť a pridali sa k nám podporovať spolužiakov v sút'ažení. Športové skupinky s elánom a snahou zvíťazit' si merali sily a samozrejme, každý chcel zvíťazit'. Unavení po dlhom dni plného športu sa radostne tešili domov, kde mali v pláne vyložiť si nohy a ani sa už nehnúť'. Obe skupinky, či už športové alebo upratovacie takto, v plnom pohybe strávili svoj Športový školský deň.

Tak sa teda lúčim

Už je niekol'ko hodín po svitaní, slnko si rázne razí svoju cestu oknami. Obed už je takmer hotový, dnes konečne neprší.

„Pôjdem na pári hodin von.“ povedala som bratovi.

Žejeme i s otcom, no ten pracuje vonku, obed má prichystaný a takému unavenému mu na ničom inom ani nezáleží. Idem najskôr smerom ku kostolu, dúfam že môj spor s Gavlovicom urvnáme ešte dnes. Je vážený a ja som ho urazila. To, že on každý deň uráža bežný l'ud je, bohužiaľ, pre tých v moci vedľajšie.

Kostol je prázny, stojí tam sám, trénuje si dnešnú omšu.

„Čo tu robíte?“ spýtal sa Gavlovič.

Naša konverzácia nebola dlhá, osočovanie a vyhrážky, priam sa v tom vyžíval. Nevyjadril sa priamo, no na odpustenie to nevyzeralo. Doklia som sa ciľovej témy. Jeho názory, ktoré spísal v niekol'kych knihách, potopili mienku o normálnych pracujúcich mužoch, povyšil sa, no nie svoju blízkosťou k Bohu, ale svojim postavením, ktoré samo má reprezentovať dobrotu a pokánie.

„Dobre ráno,“ pozdravila som pastiera Jura.

„Ako ti to išlo s tým inteligentom?“ opýtal sa.

„Bojim sa, ako sa to skončí,“ povzdychla som si, „nemala som konáť tak l'ahkovážne.“

Sadl somi se pod jablň a chvíľ u len v tichej pozorovali stádo. Taký pokoj, naše milčanie vyplnilo ten békaniu oviec, sem-tam o zem buchlo jablko.

Nerozumiem logike, ktorá ich k tomu láka, jablká pritahuje zem, láka ich aby spadli, láka ich späť, tam, odkiaľ príš, je to snáď iba nás l'udskej výmysel, hľadieť hore, dúfať vo vykúpenie, modliť sa, že v nebi budú všetky pozemské chýby opravené.

Ticho prerušil Juro: „Keby si bol muž, poradil by som ti ísiť do sveta, možno by si mala šancu to utuňať, zmizneš z očí, zmizneš z myseľ.“

Ešte hodnú chvíľ u sme tam sedeli a snívali, aby to bolo možné.

Ako som odchádzala smerom k dedine, obaja sme vedeli, že následkom sa nevyhnem. Slnko sa striedalo s mrakmi, ešte aj počasie bolo dnes nerozohodné.

Niekoľko bez dudiny, nevidím jeho tvár, no ide ku mnene.

„Je neskoro,“ z diaľky kričí. Nechápelem stále ho nespoznávam.

„Nestavaj sa mi, dľafaj, že sa zl'utuju,“ nalihehal.

Ako prichádzal bližšie, začala som v tomto neznámom mužovi rozpoznávať vlastného otca, v tom momente som vedela, že musí byť veľ'mi zle. Ak sa situácia naozaj stala takou väžou, vynáhalo môjho otca od robyty.

„Čo sa deje, otče?“ rozbehla som sa mu v ústrety.

„V dedine sú muži šľachty, čakajú tam na teba,“ otcovi sa triasol hlas, ledva som mu rozumela.

Vysvetli mi, aká je situácia, rozhodli sme sa, že svojmu osudu budeme čeliť čestne. Zholdi sme sa, že som sa predsa neprevinila až tak väžne, ide len o ukážku moci, nie násilnícky akt hnev.

„Dalej pôjdem sama, s bratom bud'e doma, bude to tak lepšie,“ otec chcel protestovať, no pre brata sa rozhodol ustúpiť a dať na moje slová.

Na námestí bolo plno l'udí, takmer celá dedina, no ako som prichádzala bližšie, premohla ma nálada, čo vládla v dave. Čo ma zaskočilo najviac, čo uistilo moje presvedčenie, že situácia sa naozaj vyostriła, bolo, keď som v dave nerozoznala jedinú ženskú tvár, všetko to boli muži. V strede, na malom stupienku, stál on.

Gavlovič tam stál, burcoval ich, vyhadzoval rukami a skladal vety zo slov, ktorým väčšina i tak nerozumela, no zneli dôležito a to im stačilo. Začínala som chápať jeho úmyslom. Nechomohlo sa mu to podarí, nie s tým, čo oňom tito muži vedia.

„Priznaj sa teraz a ži v pokoji,“ prednesol Gavlovič, „mlč a oľutuješ.“

Moja odpoved' bola čistá pravda, priznala som sa k tomu, ako som ho verejne urazila, keď som implikovala, že je zaujatý proti prostému l'udu. No jeho tvár bola len červená a červenšia. Nepomáhala som si, tak som radšej stichla.

„Táto žena neurazila len mňa, urazila i Boha a jeho stvorenia, nie som človek, ktorý nevie odpúšťať, no bohužiaľ toto nie je len na mne, týmto ste obvinená z verejného ohovárania a čarodejnictva,“ Gavlovič dohovoril.

Len som tam stála a neveriacky som hľadela, v čo sa celý tento príbeh mení.

Rozhodli rýchlo, jednotne.

Hned' za námestím bola miestna kaplnka, kolovalo o nej mnoho divných príbehov, zavreli za mnou dvere a začali na niečom usilovne pracovať, pochopila som, že môj bude jedným z tých zaujímavejších. Plánovala som únik, akonáhle utíchnu kroky, pobežím preč. Pochopila som, veľ'mi skoro, že to nebude možné. Postavili stenu, nielenže som nemala šancu sa odtiať dostať von, nič sa ani nedostávalo dovnútra, žiadny vzduch, len ozvena hlasov.

Nie bežný postup, no Gavlovič prednesol reč o tom, ako bežný človek vydrží i týždeň, teda ak je moja duša čistá, neprídem k ujme. Nechal mi tu dokonca papier, na spisanie mojich hriechov, no ja ho využijem na napísanie svojho príbehu. Možnože čarodejnica nie som, no neverím, že týždeň vydržím.

Tak sa teda lúčim so svetom, dúfam, že l'udia jedného dňa prídu k rozumu a ocenia silu rovnaku ako mozog. Dovtedy sa môžeme modliť, nech nikoho nepostihne, môj osud.

Constance I.Z

ŠKOLSKÝ PARLAMENT

Na stretnutí Školského parlamentu dňa 4.5.2023 sa riešil ďalší ročník Participatívneho rozpočtu. Aj tento rok sme získali sumu 10000€. Úlohou členov školského parlamentu bude vybrať nápady a prediskutovať ich v triedach, z nich navrhnut projekty, ktoré sa budú posudzovať na workshope. Žiaci prijali pravidlá, podľa ktorých sa bude postupovať, vybrať 1 veľký, dva malé projekty.

Soňa Hricová informovala o stretnutí členov ŠP na TSK, kde malí možnosť diskutovať o súčasných problémoch mladých (doprava, ubytovanie žiakov, zahraničné mobility, dobrovoľníctvo) s predsedom TSK Jaroslavom Baškom, volili si zástupcov do ŠP v Trenčianskom kraji. Za našu školu bola Soňa Hricová zvolená do organizácie „Sila mladých“. Študenti kladne hodnotili neformálne vzdelávania mladých a prejavili záujem zúčastňovať sa ho aj v čase prázdnin (LEČO).

To m á š Br a č í k oboznámil členov o n e f o r m á l n o m vzdelenávania „4 EDU“, ktorého sa zúčastnil v dvoch etapách. Témou bolo duševné zdravie, riešili sa problémy mladých, sociálne vztahy, komunikácia medzi rovesníkmi, spoznávanie seba samých a naučiť sa orientovať vo svete informácií.

V rámci diskusie sa žiaci informovali, prečo v študentskej izbe nie je kanvica, zaujímali sa, ako pokračuje dostavba internátu, či od septembra už budú mať nové priestory, taktiež prejavili záujem o školenie pre mladých, napríklad pozvať lektورov do školy. Soňa II.Z

Náš školský časopis Pruščo pravidelne zasielame do súťaže v kategórii stredoškolské časopisy, ktorú hodnotili porotcovia PhDr. Pavol Vitko, Mgr. Patrik Herman, Mgr. Lukáš Diko. Porota v kategórii stredoškolské časopisy ohodnotila spolu 51 časopisov. Počas dvoch dní, ktoré zúčastneni absolvovali, prebiehali diskusie o nových zlepšeniacach, posudzovali sa jednotlivé časopisy, žiaci hovorili o problémoch so slabým záujmom pracovať, či prispievať a aj my sme sa dozvedeli čo môžeme zlepšiť.

Zlaté Štúrovo pero, ktoré porota udelenuje za dlhodobo mimoriadne vysokú úroveň časopisu a ktoré je najvyšším ocenením súťaže Štúrovo pero získava spolu s prémiou od Nadácie Čisté slovo časopis, ktorý ho získal tretí raz po sebe, čo je fažko prekonateľná metá. Je to časopis Rozhlás, Gymnázium Považská Bystrica.

Minister školstva, vedy, výskumu a športu Ján Horecký udelil Čestné uznanie za dlhodobú podporu školských médií Ing. Olge Gézeovej za časopis Pruščo.

Veríme, že sa nám podarí úspešne pokračovať vo vydávaní nášho časopisu a už teraz máme šikovných redaktorov, ktorí majú záujem, aby časopis Pruščo bol náš, školský.

„Úspešný školský časopis je predovšetkým komunita. Je to tá kolektívna práca, ktorá obohacuje všetkých, dá vyniknúť talentom a potiahne tých slabších. Lenže – nie vždy sa to dari.“ red.

Okresné kolo olympiády v anglickom jazyku

Dňa 19. januára sa študentka Dagmar Kubíčková z III.A triedy zúčastnila okresného kola Olympiády v anglickom jazyku na Gymnáziu v Dubnici nad Váhom. Súťaž sa skladala z písomnej a ústnej časti a bola náročnejšia ako test na maturitnú skúšku B1. Naša žiačka skončila na 3. mieste, pričom získala 52 zo 70 bodov. K výsledku jej gratulujeme.

M g r. T o m á š Damaška, člen h o d n o t i a c e j poroty

Osemmerovka: Niečo s histórie

Prvá zmienka o obci

Pruské je z roku 1244, keď kráľ Béla IV. daroval Pruské udatnému

(tajnička)

Použité slová:
chovatelia, erasmus, erb,
hrad, jazierko, mníšky,
nádvorie, obľúky, osman,
park, podlubie, zrúcanina,
záhrada, škola, šľachtici

G	M	N	I	Š	K	Y	R	Ó	S
Z	F	A	N	K	I	O	P	J	U
R	Z	M	Á	O	C	V	O	A	M
Ú	Á	S	D	L	I	I	D	Z	S
C	H	O	V	A	T	E	L	I	A
A	R	B	O	B	H	O	U	E	R
N	A	L	R	D	C	P	B	R	E
I	D	Ú	I	E	A	G	I	K	O
N	A	K	E	R	Ľ	R	E	O	M
A	E	Y	K	R	Š	O	H	V	I

VYDALA REDAKČNÁ RADA NOVINÁRSKEHO KRÚŽKU.

VEDÚCI KRÚŽKU: ING. OLGA GÉZOVÁ
JAZYKOVÝ REDAKTOR: MGR. MARGITA KOŠUTOVÁ

ŠÉFREDAKTOR: CONSTANCE MARCINOVÁ I.Z

REDAKTOR: SAMUEL BURDEJ II.A

FOTO: ARCHÍV SOŠ PRUSKÉ

MÁJ 2023